

Pest, máj. 30. 1867.

2513/1187.

Kedves barátom,

Igaz az, hogy levélíráshoz mindenes előtt kedv kell,
s ha az embernek egyébhez sincs kedve, levélíráshoz
még kevésbé. Mit, és minek írjak? ez rendes gondolat
nálam is, valahányszor egyik-másik barátom, ex-rem-
be jut; alig is hiszem, hogy volna a föld kevésségén
advariaslanabb ember mint én, választásban és láss,
gaszát vizsgálódásában. Effele báncsim mindig csupán,
szen állnak a rovásai: akárhányszor haragotommal
teszem már velöl, elfordulok, búskomor, embergyűlölettel
kiáltok; legfőbb egy hűvös maradt, a ki megkötötte.
Már meg olykor, ha levélírára adom is magam, el-
kell lépnem, annyira víz a bolond önkéntesség. Nem
tudok könyör, frázis, leveles írni: vagy belecsúszok,
vagy skicsem mélyéig kitárok mindent, olyan ember,
nek is, ki arra nem érdemes. Hyekes én is azt mon-
dom: minek panaszokodjani: kályhába vele! - De
neked, ha panasz is, nyugtató, elégületlen, fájdalomos
évédek: még is csak meg szoktam írni (20 év óta
sok jereimádor irtam én mellet); s ha te írsz a ma-
gád bajairól, fájdalomos ugyan, de még sem oly ag-
gályos, mint a ... teljes hallgatás.

Igaz hogy mindig kevesebb örömet lelt már ezekben
a mi leveleinkben. Talán hidegebbnek is fogadjátok,
mi egyenlőt: de az természetes. Már maga az bizonyos,
hogy az őz nem nyír. Most még, ha kora teli ferge,
leg is járul hozzá. De bármily bádvalas bukása
ez a szív, azért egyik dobbanás mindenkor a tied.
Egig is ebből ennyi.

Szerígeim az Olyágot már megtapsa, olvasgassa
is búrva. En is fogattam benne. A szántulau
hibából még egyet sem láttam; szép könyv az, kénye-
lős, kiváló a nőknek régulemül kértel leltájánál,
az. A mi grammatikai apróságok kijegyzésél, azok oly
nem mindig tudni illesse kényben. Ha csak
cselégység, hogy jók sem érdemelnek. Ha csak
ilyen hibák vannak benne: nyugton lehetek tő,
höz. Organismusa tökére tételre pedig (hogy nem
mindig hű és gyors az embekesed) én csak azt
mondom, hogy 14 éves tökére van tő az enyém,

MADEME
KÖNYV-
TÁRA

akkor a professzort a miatti desperatio hagyta nem
sem felben egyik, hogy nyilván, előadásokra gyakran
nem jutott eszembe a heltő jó, vagy dolog, és igere
gyakran nem tudtam, a mit legjobban tudtam és.
Pirultram, pirulok az ilyenekről még ma is: a legnagyobb
kínom az, hogy kénytelen vagyok magamat folyó
vált compromittálni, kivált megemelt elvise és jó
kastan helyem. Ez a két-kalapos állapotom lelkesen
már evel óta tart (emlékszel: Kézánna éle!). De
hát túlvann, és nyomorgok a kellemes munkán, ahogy
lehet. Nem adom meg könnyem magamat. A múlt nyá-
ron, mikor semmit sem tudtam dolgozni, a cholera
alatt, úgy fogtam ki rossz memóriámmal, hogy magam
tattam napról napra. 100 óráig fölvittem Horatius
bél. Perse, nagyobb része már megint nem tudtam
(holott a gzernek közben tanultam most is elfe-
nem) de azért mégis közkörműlődni emlékszem
a naprendszeri sűrűlő álsal.

Ez csak arról mondom, hogy nem árt az, egyelőre
erőlkönni is a rozzant constitutiót. Tan még javul
által. Legalább én kövösön rozzabbul éreztem magam
mat, hol jobban kiemeltem. Igaz, hogy akármit is
nál így, fél erővel az ember, a tökéletesség érke-
lését soha nem tud menedülni. Ha nem hát így így
mint én. On már rég megindam magamat, és bizonyos
kora leltem a fiú, ilyenkor: Mit? his? név?
Mese az, hogy én ez és ez nagy író vagyok: scribbles
vagyok, ki a mindennapi kényérelt körmöl. Igaz,
nem ugyan megindálni, ahogy ilyen tudnom adata:
de ha nem így fog a léte, a mint értékelnem me-
resen, ki sehet róla! Akonban, a mit ki tudok
nyitni, elárastom, a hogy veszik. Hatha még tesz-
sebb lesz, a mit én csak így-úgy peresek, annál, a mi-
egész lelemes belé belélttem. Megtehető önkö nem-
biz ez: de a nyomorúság humora ide provi-
emert. Annál hát nagyon örültem, hogy egy hárszta
jarkere séged munkásságra nyugatott. Örültem először

areél, mert bármibe került, bármily nehezen lehetett
kideríteni: jó gondolkodás a jövőről, s a kis
földdel együtt (mely, remélem, megvan, csak hogy
jó volna közelebb lenni a házkhoz) már is némi
biztos alap, akár némi öngondra, akár kedves nőt
ne, ha megmarad. De válltam megint közelebb an-
nál, hogy, ha ilyen jól ki tűzi lehed árt,
fejdekezni még tovább is mind a két irányba, fogva,
betegezve, daczára, s az utóbbi ez által nem hogy
öngondra, sőt túrhelyesbül lesz. A figyelem bukkor
egy szálkott meg engem a jövő (magam, de kívánt
családunk fenntartása) miatti reményes gyötrelmei;
a túrhelyeslen gondolat, hogy boldultossá, kegyetlen levezet-
ve, családunk aláírására fordulunk. Most akkor
elfogyott előttem a világ, úgy kittem: is köveskerett
a véghezvétel nagy semmi. Ez éjjel nappal kín-
zó túrhelyeslen gondolat, képtől az a vágy, hogy szan-
tára, leányom közelebe vonathassam, s ott függés-
len figyelemre, lelkemre hatóvala napjaimat,
kuporgatára, plane acquisitorra (!) tőn: s most, bár-
mily kegyetlenül keresniül rángatom a por legköze-
bbi vágyaimat s legkedvesebb vágyaimat: az engem
megmaradt enyém jövője iránt, emberileg kötve,
nyugodt vagyok.

De hiszen önként kiadta is a túrhelyeslen költői lét-
rejtőit. Minék hagyta volna, hogy valaki potam
ára elsalja utódaival halálom után? Jobb volt
most realizálnom belőle, a mit lehetett. Ez a nagy ár,
tal, miért nem aram Heckenastak. Itt nagy ár,
a magunkhozru emberrel csak lóhátról beszél: kez-
vélés vil fenni, ha elfogadja kiadára, et még f-
kez is valamit, végtelen hosszú terminusra.
Nekem olyan ember kellett, ki f-
es minél többet. Tudtam, hogy ülési és más
nemesebb ambitio nagyra-vagy, elraparítani H. elöl
mind a két kiadói jogát: miért nem harváltam
volna fel? Ez nem látom át, miféle hála kötelez-
ne H... hoz, azért a pár száz forintért, mit v' hat-
vatosan visszakapott már. Denique, az ember

itt Péter jobban jött tud nézni, s elnyöszte allura
lehet jött, mint ha vidikeről ír, vagy feltránerul
együtt. — Most, úgy sejtem, a VI. kötet is ki van
nyomva, de még nem kapam példányokat. Azaz
még csak egy pár példányom van az V. és VI. kötetből.

Laci tegnap kövönstörre be a Kisfaludy-társaság
szobá. Itt mennyiben megismerkedtem, elég alapos értes
kerest itt népművelésről. Akárc is, a hitel-intézet
nél, már bízósítva van. Arad megházasítlnok erre a
fiát! Keleti, a jegyző, a miniszteriumhoz ment,
helyére Lacit nevezte ki, érdem et képege merint,
s 1500 ft fixumbe lép. Több, mint az enyém. Ityem
a sors barátom, ha már kegyetlen kezei csapást:
már felül meg is vigasztalhat. E fiúból annál ma,
gyobb örömeim telik, mert én tudom, hogy magától
annyi a mennyi. Töleu conversatióból hallhatom
egyet ei mást, talán neveu is burdította: de aru
kivél vajmi keveset tessék, hogy aru legyen
a mi. Ezt foras nem hiszik, sora plane
are gondolják, hogy ki' alatt indulokolom elire:
pedig engem a fejlődése talán jobban meglepett,
mint mást.

Teleségem is ír ez ússal a kedves komám
aroznyat: ő majd megírja az apró hári kö,
vélmenyeret. Val megvagyunk, búval, bajjal,
mint rendszeren. Te pedig csak kezelek has
minél többet, ha enyhületekre van. A sajtó,
völgyön most csak lesz egy kis fü, s'xina,
majd felüdülnet a fátynl usódoi. Olvasom,
hogy fagyott vidékekre. Itt is repülnek a
világ: de még eirig nem hallottam meveses
kávort az Orban-éji der miatt. Majd csak
megmár bennindet a teremti isten.

Ri tegedet, titeret, tássan minke
possibili jóval! kívánja belhéből

igaz barátad
Arany János

X